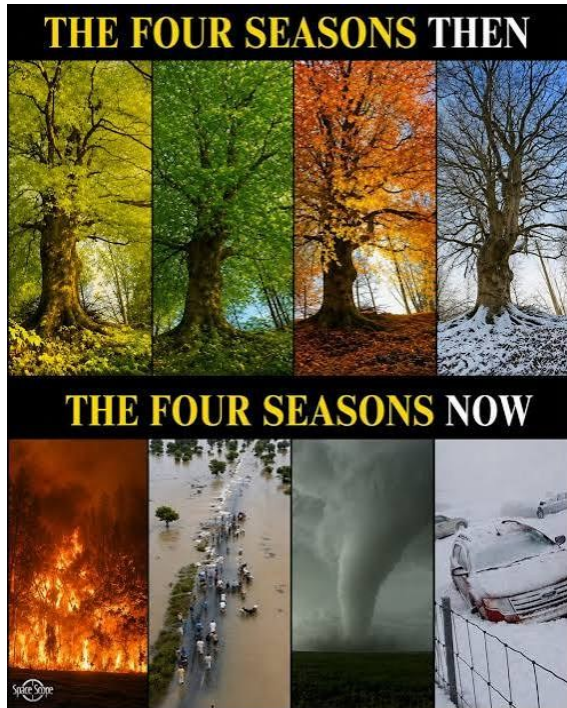

Bốn mùa của thiên nhiên và nỗi niềm của tuổi già

Nhìn lại bốn mùa, ta hiểu rằng thiên nhiên không bao giờ giữ mãi một trạng thái. Cây không nở hoa suốt năm, ánh sáng không duy trì mãi một cường độ, và mỗi mùa đều có một ý nghĩa riêng trong vòng quay của sự sống. Hoa cần mùa xuân để nở, quả cần mùa hạ để chín, lá cần mùa thu để lìa cành, và đất cần mùa đông để nghỉ ngơi. Không mùa nào tồn tại mãi, cũng không mùa nào hoàn toàn vô ích.

Đời người cũng vậy. Có những năm tháng ta sống trong niềm vui, hy vọng và khát vọng; có những lúc phải đối diện với thất vọng, mất mát và cô đơn. Có khi ta muốn bước ra giữa cuộc đời, gặp gỡ mọi người, chia sẻ những điều mình tâm đắc; nhưng cũng có lúc chỉ muốn lặng im, tìm một góc bình yên để nhìn lại chính mình. Hiểu được những đổi thay ấy, ta sẽ bớt khát khe với bản thân, bớt vội vàng phán xét người khác, và học cách đón nhận cuộc đời với một

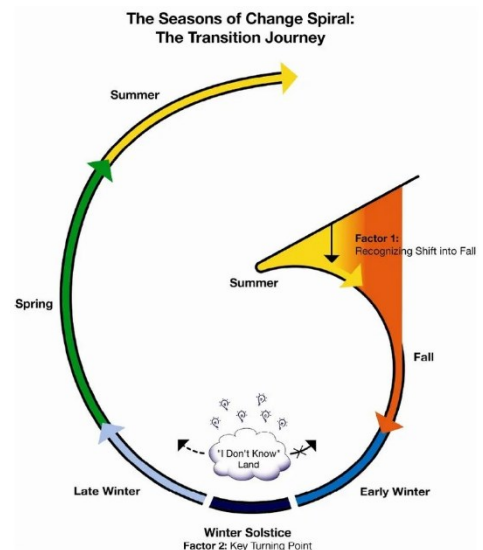
tâm hồn bao dung hơn.

Nhưng tuổi già có một mùa đông rất riêng, mà không phải ai cũng hiểu được.

Cái nặng trĩu của tuổi già không chỉ nằm ở những bước chân chậm lại, sức khỏe hao mòn hay những giới hạn của thân thể. Nó còn nằm trong những điều không thể lấy lại, những người không còn gặp được, những lời chưa kịp nói, những nơi chốn chỉ còn sống trong ký ức, và những ước mong mà thời gian đã âm thầm khép lại.

Khi còn trẻ, ta nhìn về phía trước và tự nhủ rằng một ngày nào đó mình sẽ trở về. Trở về quê cũ, đi lại con đường xưa, thăm lại những người thân, đứng trước mái nhà đã từng che chở tuổi thơ, thấp nén hương nơi phần mộ ông bà, cha mẹ. Ta cứ nghĩ rằng quê hương vẫn ở đó, rằng những gì thân thuộc vẫn chờ ta, rằng chỉ cần có thời gian và cơ hội, ta sẽ lại được trở về.

Nhưng rồi năm tháng trôi qua. Người thân lần lượt khuất bóng. Những mái nhà cũ có thể đã đổi chủ, những con đường xưa có thể không còn được nhận ra, và những người từng gọi tên ta bằng tất cả tình thương có thể đã nằm yên dưới lòng đất. Đến một lúc nào đó,

ta chợt hiểu rằng **cố quận vẫn còn trên bản đồ, nhưng quê hương của một đời người có thể đã không còn nguyên vẹn trong thực tại.**

Và có lẽ, điều buồn nhất của tuổi già là khi ta không còn mong ngày trở về cố quận nữa.

Không hẳn vì đã hết thương quê hương, cũng không phải vì những kỷ niệm cũ đã phai mờ. Trái lại, có khi chính vì yêu quá sâu và quá lâu, nhớ quá nhiều, ta càng hiểu rằng có những cuộc trở về không thể đưa ta trở lại những ngày tháng cũ. Ta có thể trở về một địa danh, nhưng không thể trở về với tuổi thơ, có thể

đứng trước một ngôi nhà, nhưng không thể gặp lại những người từng làm cho ngôi nhà ấy trở thành tổ ấm. Có thể thấp một nén hương, nhưng không thể nghe lại tiếng nói thân thương đã theo ta suốt một đời.

Cái nặng trĩu ấy là nỗi buồn của một người còn nhớ, nhưng không còn chờ đợi; còn thương, nhưng không còn hy vọng được gặp lại như xưa. Đó là lúc thời gian không chỉ lấy đi những gì ta yêu quý, mà còn âm thầm thay đổi cả cách ta nhìn về tương lai.

Thế nhưng, không mong trở về không có nghĩa là đoạn tuyệt với quê hương. Có những cuộc trở về không cần một chuyến bay, một con đường hay một ngày hẹn trước. Quê cũ vẫn có thể hiện diện trong một mùi hương, một câu ca dao, một món ăn thuở nhỏ, một giọng nói thân quen, hay trong ký ức về bàn tay cha mẹ từng dắt ta qua những ngày thơ dại. Có những người đã đi xa quê hương nửa vòng trái đất, **nhưng quê hương vẫn ở lại trong cách họ yêu thương, trong những điều họ gìn giữ và trong những việc họ làm cho người khác.**

Ở tuổi già, có lẽ ta không cần ép mình phải vui, cũng không cần tô hồng những mất mát bằng những lời an ủi dễ dàng. Buồn thì cứ nhận mình buồn. Nhớ thì cứ cho phép mình nhớ. Có những nỗi buồn không cần phải chữa lành hoàn toàn; chúng chỉ cần được thấu hiểu, được đặt xuống nhẹ nhàng hơn, để không còn đè nặng lên từng ngày sống.

Và nếu bốn mùa của thiên nhiên chỉ dạy ta điều gì, thì đó là bài học về sự chấp nhận, chấp nhận thời gian trôi qua và sẽ không bao giờ trở lại. Mùa xuân không thể ở mãi, nhưng những gì mùa xuân đã gieo vẫn có thể tiếp tục lớn lên. Những người thân yêu không còn bên cạnh, nhưng tình thương họ để lại vẫn có thể hướng dẫn cách ta sống. Những ước mơ không còn thực hiện được, nhưng ý nghĩa của chúng vẫn có thể được trao lại cho thế hệ sau.

Một đời người đi qua biết bao mùa xuân, hạ, thu, đông. Nhưng, một khi đến cuối cuộc hành trình, điều đáng quý không phải là cố níu giữ mùa xuân đã xa, mà là biết trân trọng

chút ánh sáng còn sót lại trong mùa đông của chính mình. Đó chính là nét tinh túy của chính mình!

Ta hãy chăm sóc khu vườn bình an trong lòng như giữ gìn những kỷ ức đẹp mà không để chúng trôi buột hiện tại; thương nhớ người đã khuất mà vẫn mở lòng với người đang sống; chấp nhận những điều không thể đổi thay mà không đánh mất khả năng làm những việc còn có ý nghĩa trong hiện tại.

Đề rồi, sau cùng, tuổi già không chỉ là mùa của những điều đã mất, mà còn là mùa ta hiểu sâu kín hơn giá trị của những điều đã từng hiện hữu. Và dù không còn mong trở về cố quận, ta vẫn có thể sống những ngày còn lại sao cho xứng đáng với quê hương đã nuôi dưỡng mình, với những người đã đi qua đời mình, và với chính cuộc đời mà mình đã hơn một lần được sống.

Có lẽ, đó cũng là cách bình thản nhất để khép lại một cuộc hành trình dài, không cần oán trách thời gian, không đòi hỏi cuộc đời trả lại những gì mình đã mất, chỉ lặng lẽ mang theo lòng biết ơn, một chút thương nhớ, và sự thanh thản của người đã hiểu rằng mọi mùa đều có lúc kết thúc, nhưng tình thương chân thành thì không nhất thiết phải kết thúc cùng một mùa.

Và, điều đáng quý nhất không phải là ta đã đi qua bao nhiêu mùa đẹp, mà là ta đã học được cách sống tử tế với chính mình và với những người cùng ta đi qua các mùa trong cuộc đời.

***Mai Thanh Truyết
Houston – Thu 2026***